

בית משפט לתביעות קטנות בפתח תקווה

ת"ק 14-01-31190 אופק נ' קום

תיק חיצוני:

בפני כב' הרשמת בכירה אושרית הובר היימן

תובע

בן אופק

נגד

רוני קום

נתבע

פסק דין

בפני תביעה לפיצויים על פי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע" או "החוק").

לטענת התובע, הינו הבעלים של חברת איקיוטק בע"מ, אשר לטענתו מותקפת תדיר ע"י הנתבע בפרסומים שונים ואמירות פוגעניות בדף הפייסבוק הנושא את הכותרת "'אקיוטק" טוענים שיש לי חוב אצלם האומנם?", ללא בסיס עובדתי.

התובע טוען, כי במסגרת אותם פרסומים פוגעניים, ביום 22.08.13, העלה הנתבע פוסט לדף הפייסבוק האמור, בו נכתב:

"...שימו לב לראיון עם המנכ"ל בן אופק ששמו המקורי הוא יניב בן שושן – השם שונה לאחר שהוא הסתבך בפלילים (מקור מעריב מצורף לתגובה)"...

התובע טוען, כי הינו אדם ישר והגון וכי מעולם לא הורשע בפלילים. לטענת התובע, הפרסום האמור השפיל אותו וכי נגרמה פגיעה בשמו הטוב.

מנגד, טוען הנתבע, כי הדבר ידוע ומפורסם כי הנתבע היה מעורב בפלילים וכי על כן הוא חוסה תחת הגנת "אמת דיברתי", שעה שהפרסום מקיים את התנאי של "עניין ציבורי".

הנתבע טוען עוד, כי פעל בתם לב, וכי עשה שימוש בחופש הביטוי, באמצעות האינטרנט שהינו כלי מובהק להביע את דעתו ואת מורת רוחו מגביה לא צודקת אשר חברת אקיוטק מבצעת.

בית משפט לתביעות קטנות בפתח תקווה

ת"ק 14-01-31190 אופק נ' קום

תיק חיצוני:

דיון והכרעה:

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, נחה דעתי כי דינה של התביעה להידחות. ואלו נימוקיי:

עפ"י הוראות סעיף 1 חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג

מצדם;

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת,

בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו

המינית או מוגבלותו;"

עולת לשון הרע מצריכה פרסום, דהיינו העברת מסר הכולל לשון הרע לאדם אחד או יותר זולת הנפגע. לפיכך על התובע להוכיח כי הדברים מהווים לשון הרע וכי מי שפרסם אותם הוא הנתבע.

בעניינינו, אין הנתבע חולק על כך שהוא כתב את הפוסט, וכי הדברים התפרסמו בדף הפייסבוק שהינו חשוף לכל חברי הקבוצה (12,000 במספר כטענת הנתבע).

אם כן, לאחר שנקבע מהו הפרסום, וקביעת תוכן הפרסום בעניינינו פשוטה, באשר נעשתה בכתב, יש לפרש את הפרסום כדי לקבוע את משמעותו, על מנת לבדוק אם יש בו משום לשון הרע.

בנסיבות העניין, אין חולק שהדברים שייחס הנתבע לתובע בפוסט עלולים להשפיל אותו בעיני הבריות, לעשותו מטרה לשנאה ולבוז ולהטיל דופי ביושרו.

גם בדיקת הפרסום, הנעשית על פי מבחן אובייקטיבי, היינו מהי המשמעות שקורא סביר היה מייחס למילים, מעלה כי בעניינינו הדברים שנכתבו ברורים, כך שכל קורא סביר היה מגיע בגינם למסקנה כי התובע ביצע עבירות פליליות, שטיבן לא פורש.

לעניין אחרון זה, יצוין, כי נדירים המקרים בהם יקבע בית משפט שייחוס של ביצוע עבירה אינו מהווה לשון הרע, ובין היתר נקבע כי גם טענה לפיה הנפגע הפר את חוק התכנון והבנייה, מהווה לשון הרע (ראה: א' שנהר, דיני לשון הרע, נבו הוצאה לאור, תשנ"ז 1997, עמ' 129 פסקה 10.3 וע"א 114/64 תיק נ' קריניצי ואח', פ"ד י"ח(4) 378 המוזכר שם).

בית משפט לתביעות קטנות בפתח תקווה

ת"ק 14-01-31190 אופק נ' קום

תיק חיצוני:

על פי החוק, קיום חבות מותנית בכך שהנתבע עשה פרסום וכי הפרסום היווה לשון הרע. על מנת לבחון אם הנתבע נהנה מהגנות הקבועות בחוק יש צורך לבחון יסודות נוספים, אולם, החבות בפרסום לשון הרע קמה על יסוד שני הרכיבים שלעיל.

בהתאם, בעניינינו, אין חולק כי הפרסום מהווה לשון הרע, והמחלוקת היא האם עומדות לנתבע ההגנות הקבועות בחוק, הנטענות על ידו, אמת הפרסום, כאמור בסעיף 14 לחוק, והגנת תום הלב בהתאם להוראות סעיף 15 לחוק.

וכעת – להגנות:

הגנת אמת בפרסום:

סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע מגדיר את הגנת "אמת דיברתי":
"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש."

על מנת לחסות בטענת "אמת דיברתי" על הנתבע להוכיח, כי דיבר אמת וכי היה בפרסום ענין ציבורי.

בעניינינו, במידה והתובע אכן בעל רקע פלילי, הייתה חשיבות שהנתבע יביא את הדברים לידיעת חברי הקבוצה, שכן עניינם המשותף של חברי הקבוצה הוא בטענתם בדבר הונאה וגבייה בלתי חוקית המתבצעת ע"י חברת אקיוטק שהתובע הוא מנכ"ל.

לפיכך, השאלה העיקרית בהקשר להגנה נטענת זו, היא האם הדברים שפרסם הנתבע היו אמת.

הנטל להוכיח כי הדברים שפורסמו הינם אמת, מוטל על הנתבע, המתגונן בהגנת אמת הפרסום.

הנתבע לא הוכיח, כי יש אמת בדבריו וכי התובע אכן "הסתבך בפלילים", כפי שפורסם. התובע, הכחיש בעדותו בפני כי הינו בעל רקע פלילי, ומשכך המסקנה היא כי הנתבע כשל באמירה שאינה חוסה תחת הגנת אמת הפרסום.

לאור כל האמור לעיל, מסקנתי היא, כי פרסום לשון הרע על ידי הנתבע אינו חוסה תחת ההגנה של אמת הפרסום לפי סעיף 14 לחוק.

הגנת תום הלב:

לטענת הנתבע, פרסום הידיעה נעשה בתום לב, ועל כן קמה לו הגנה מכוח סעיפים 15 (2), 15 (3) ו- 15 (9) וכן סעיף 16 לחוק איסור לשון הרע.

בית משפט לתביעות קטנות בפתח תקווה

ת"ק 14-01-31190 אופק נ' קום

תיק חיצוני:

וכך, קובע סעיף 15 לחוק: **"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:**

- (1) ...
- (2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום;
- (3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר;
- ...
- (9) הפרסום היה דין וחשבון נכון והוגן על אסיפה פומבית או על אסיפה או ישיבה של תאגיד שלציבור היתה גישה אליה, והיה בפרסומו ענין ציבורי;..."

ובסעיף 16 נקבע:

- (א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב.
- (ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה:
- (1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו;
- (2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא;
- (3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15."

תום הלב הנדרש בסעיף 15 הוא תום לב מהותי. בסעיף 16, קיימות חזקות לתום לב או לשלילת תום לב אולם אין בו הגדרה של תום לב או המרכיבים הנדרשים כדי להקימו. כל שיש בו, למעשה, הם כללים ראייתיים. מאחר והחזקות הקבועות בסעיף 16 אינן חלוטות, והצדדים יכולים לסתור אותן, יש לבחון בכל מקרה את תום הלב המהותי הנדרש בסעיף 15.

נטל הוכחת התקיימותן של טענות ההגנה בהתאם לחוק מוטל על המפרסם. הן לאחת ההגנות המנויות בסעיף 15 לחוק והן בהתייחס לתום ליבו. לעניין זה ראה: פסקה 5 לפסק דינו של כבי' השופט א' מצא בע"א 184/89 טריגמן נ' טיולי הגליל (רכב) 1966 בע"מ (מיום 3.5.92, [פורסם בנבו]);

"כבר נתבאר בפסיקה, לא פעם, שכדי לבסס לכאורה הגנת תום לב, מפני תובענה בשל פרסום לשון הרע, די לו, לנתבע, להוכיח שתיים אלו: כי הפרסום נעשה על ידיו באחת הנסיבות המנויות

בית משפט לתביעות קטנות בפתח תקווה

ת"ק 14-01-31190 אופק נ' קום

תיק חיצוני:

בסעיף 15 לחוק, וכי הפרסום לא חרג מן הסביר באותן נסיבות, כאמור בסעיף 16(א) לחוק. אך אם הוכיח התובע אחת משלוש חלופות של סעיף 16(ב) לחוק, כי אז מתהפכת הקערה על פיה וקמה חזקה הפוכה, שהפרסום נעשה שלא בתום לב, ואם הנתבע איננו סותר את העובדות עליהן נסמכת חזקה זו, כי אז יימצא חייב בדיון".

סעיף 15(2): היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום;

טענת הגנה זו כוללת ארבעה רכיבים מצטברים. האחד – על הנתבע להוכיח כי הייתה עליו חובה לפרסם את הדברים. השני – החובה חלה בקשר לקהל שאליו הופנה הפרסום. השלישי – יש להוכיח כי החובה הצריכה פרסומם של הדברים שנאמרו על ידי הנתבע. הרביעי – שהפרסום נעשה בתום-לב.

הנתבע לא הוכיח כי הוא חב בחובת הפרסום. העובדה כי אדם רשאי לפרסם אינפורמציה מסוימת אינה מעידה על החובה לעשות כן. לעניין זה ראו ע"א 552/73 רוזנבלום ואח' נ' כץ, פ"ד (1) 589, 594-595. כבי' השופט ברנזון התייחס לחובתו של עיתון המופץ בין סטודנטים לפרסם מידע על מועמדים לבחירות באוניברסיטה, אולם הגנתם שהתבססה על חובתם המוסרית נדחתה:-
"טענה זו אינה נכונה משתי בחינות. ראשית, דרבן צורך לידיעות אחרונות של יום ג' ונמכר יחד עמו לכל אדם ולא רק לסטודנטים. מבחינה זו, הרי הוא עתון שבועי ככל השבועונים הנמכרים לכל דורש. שנית, לכל כתב-עת יש בדרך-כלל חוג קוראים משלו המוצא בו ענין מיוחד. כלום בשל כך בלבד הוא נעשה בעל זכיה מיוחדת המתירה לו לפרסם דברים לא-נכונים לגבי אנשי ציבור מאותו חוג? ברור שלא."

נוכח האמור, אני קובעת כי הגנת סעיף 15(2) אינה חלה בענייננו.

סעיף 15(3): "הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר";

הנתבע טען, שפרסם כי התובע "הסתבך בפלילים", לצורך הגנה על עניין כשר של חברי הקבוצה, הואיל ורבים מהם נפגעו כתוצאה מגביית כספים בלתי חוקית שנעשת ע"י חברת אקיוטק בע"מ, אשר התובע עומד בראשה ובעליה.

לטענת התובע, הנתבע אינו תם לב, אלא משתייך לקבוצה, ששמה לה למטרה להכפיש אותו ואת החברה שבבעלותו, ועל כן אינו זכאי להגנות סעיף 15 לחוק.

אני דוחה את טענות התובע. אני סבורה, כי בנסיבות העניין כמפורט לעיל, וכפי שעולה מעדותו של הנתבע, הלה פעל על מנת להגן על אינטרס אישי של חברי הקבוצה, אליהם הופנה הפרסום, וללא כל

בית משפט לתביעות קטנות בפתח תקווה

ת"ק 14-01-31190 אופק נ' קום

תיק חיצוני:

אינטרס מצידו. לא שוכנעתי, כי הנתבע היה חסר תום לב. הנתבע הסתמך על ממצאי אתר "nrg", והאמין באמת ובתמים כי הדברים שפורסמו בכתבה הם נכונים. הפרסום שביצע התובע לא חרג מתחום הסביר, שכן כאמור הוא בוצע בפוסט המיועד לאותה הקבוצה בלבד, ועל כן, הפורום בו נעשה הפרסום יכול להעיד על תום ליבו של הנתבע. זאת ועוד הנתבע, הביא אך ציטוט של כתבה שפורסמה באתר האינטרנט של עיתון "מעריב", ולא כהשתלחות בוטה וחסרת רסן בתובע. בנסיבות אלו, נחה דעתי כי הנתבע זכאי להגנת סעיף 15(3) לחוק וכי חלה לענייננו גם חזקת תום הלב לפי סעיף 16(א).

בשים לב לאמור לעיל, אני קובעת כי הנתבע נהנה מהגנת "עניין כשר" ולכן דין התביעה כנגדו להידחות מטעם זה.

למעלה מן הצורך, אני קובעת כי הנתבע אינו נהנה מהגנת הבעת דעה שכן על מנת שיחסה תחת הגנה זו עליו להפריד בפרסום בין עובדות לבין דעתו (ראה: ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ. חברת החשמל בע"מ, פ"ד לא(2) 281). הנתבע לא הביא בפרסום את דעתו על התובע, אלא קבע כי התובע שינה שמו בשל הסתבכות בפלילים. בנוסף, הגנת סעיף 15 (9) לחוק אינה חלה, שכן נסיבות העניין אינן נכנסות בגדר הסעיף ועל כן מדובר בטענת סרק.

סוף דבר

התביעה נדחית.

התובע ישא בהוצאות הנתבע בגין הוצאות הנתבע בסך 1000 ₪, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד התשלום בפועל.

בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי, בתוך 15 ימים

ניתן היום, י"ח אב תשע"ד, 14 אוגוסט 2014, בהעדר הצדדים.

אושרית הובר היימן, רשמת בכירה